

Forslag til folketingsbeslutning

om ændring af reglerne for tildeling af Statens Uddannelsesstøtte.

Fremsat den 21. maj 1974 af *Kristine Helberg, Poul Dam, Morten Lange, Møgaard og Ømann.*

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte et lovforslag med henblik på ændring af reglerne for tildeling af støtte til de uddannelsessøgende efter følgende principper:

I. Tildeling af Statens Uddannelsesstøtte.

1. Uddannelsessøgende over 20 år inden for alle arter af uddannelse bør have tildelt støtte i form af stipendier uanset forældreindtægten, men kun under hensyntagen til egne husstandsindtægter, beregnet som nedenfor.

2. Uddannelsessøgende under 20 år, som har afsluttet den 9-årige folkeskole, tildeles støtte efter satser svarende til de af Rådet for Uddannelsesstøtten foreslåede, pristalsregulerede satser, gradueret efter forældrenes skattepligtige indkomst, dog således at den skattepligtige indkomst tillægges bl.a.:

- a) foretagne afskrivninger på bygninger
- b) foretagne afskrivninger på driftsmidler og skibe ud over 15 pct.
- c) fradragne repræsentationsudgifter
- d) fradragne udgifter til livsforsikringer (kapitalforsikringer og livrente) samt opspæringsordninger
- e) fradragne private renteudgifter.

Gradueringen og grænserne for tildeling af Statens Uddannelsesstøtte for unge under 20 år under uddannelse finder sted svarende til de i årsberetningen fra Rådet for Uddannelsesstøtten 1972-73 foreslåede ændringer, jfr. p. 7, med de heri indeholdte forslag om forlængelse af forældreindtægtskalaen, forhøjelse af maksimumstøtten m. v., idet det forudses, at stedfundne pristalsstigninger tilgodeses.

II. Lån.

Alle lån til uddannelsessøgende ydes som statslån, idet der regnes med en fast, ikke fradragsberettiget rente på 6 pct. p. a. Statskautionerede banklån afskaffes.

III. Regulering af satserne.

Fastsættelsen af satserne skal på længere sigt foregå på grundlag af et uddannelsespristal, der tilvejebringes ved hjælp af beregninger over uddannelsessøgendes særlige forbrug. Når et sådant pristalsgrundlag er fastlagt, overgår beregningerne af satser ved udbetaling af Statens Uddannelsesstøtte til dette.

Bemærkninger til forslaget.

Det nuværende pristal, der bruges som udgangspunkt for tildeling af støtte til de uddannelsessøgende, er ikke hensigtsmæssigt, idet de uddannelsessøgendes budget formodes at være opbygget på en væsentlig anden måde end den gennemsnitlige pristalsfamilies. Det vil være et mere realistisk grundlag for støtte, hvis det i særlig grad undersøger og tager hensyn til denne befolkningsgruppes forbrugsvalg.

Indtil et sådant grundlag er opnået, må man bygge på det nuværende pristal.

Et af de væsentlige ankepunkter mod den nuværende tildeling af Statens Uddannelsesstøtte har været, at forældrenes skattepligtige indkomst har været lagt til grund for tildelingen af støtte, således at personer med særlige muligheder for fradrag på selvangivelsen har kunnet få tilkendt Statens Ud-

dannelsesstøtte til deres børn, medens almindelige lønmodtagere i vid udstrækning har været afskåret fra støttmuligheder. Endvidere har man især fra de uddannelsessøgendes side været utilfreds med, at voksne, myndige mennesker har været afskåret fra at få støtte til uddannelsen på grund af forældredrenes indtægt. Særlig hårdt ramt har været voksne børn, hvis forældre hører hjemme i lønmodtagergrupper med mellemindkomster, svarende til en faglært arbejders eller en funktionærs indtægter, og som har haft svært ved at yde tilstrækkelig støtte til voksne børn med egen husstand.

Disse forhold har sandsynligvis medvirket til at vanskeliggøre den sociale udligning ved rekrutte-

ringen især til de højere uddannelser, og det er hensigten med dette forslag at forbedre disse betingelser.

Endelig ønskes en overgang fra statskautionserede lån til statslån med en lav, fast, ikke fradragsberettiget rente. Herved undgår man, at de uddannelsessøgende dels betaler urimelig høj bankrente, dels beslaglægger de lånemuligheder, der foreligger på markedet. Økonomisk set er den foreslåede låneordning ikke en egentlig belastning for statskassen, idet lånene tilbagebetales successive af allerede færdiguddannede låntagere. Den lave rente uden fradragsret tænkes som et led i en almen sanering af rentefradragssystemet.